

Godišnje izvješće o provedbi provedbenog programa Općine Lišane Ostrovičke za 2022. godinu

1. PREGLED STANJA U UPRAVNOM PODRUČJU

Na području Općine Lišane Ostrovičke (u nastavku Općina Lišane) u analiziranom razdoblju istaknuto je da prihodi nisu na razini na kojoj bi trebali biti kako bi se ubrzala implementacija planiranih aktivnosti i mjera određenih provedbenim programom Općine Lišane Ostrovičke za razdoblje 2021. – 2025. Unatoč tome, Općina Lišane čine sve kako bi ostvarila što bolje rezultate i kako bi unatoč tim ograničavajućim faktorima pokušali provesti što više planiranog.

Provedbeni program Lišana je osmišljen na takav način da prati potrebe ali i mogućnosti općine. Prilikom preuzimanja mandata uvidjeli su se problemi i stara dugovanja koja su ograničavajući faktor realizacije svega planiranog, pa se u skladu s tim prilagođavaju mjere i aktivnosti i njihova provedba. Godišnji prihodi su puno manji od rashoda, što otežava realizaciju projekata u planiranom razdoblju.

Pronađeni su načini financiranja određenih projekata poput vrtića gdje je izvršen otkup zemljišta, počele su pripreme za gradnju montažnog objekta za DVD, pokrenute su aktivnosti prema privatnicima kroz raspisivanje natječaja za otkup zemljišta kako bi se pokrenula gospodarska zona i tu su postignuti određeni pomaci i očekuje se da će u 2023. nekoliko poduzetnika početi sa svojim radom u gospodarskoj zoni. Na taj način će Općina ostvariti određene prihode a poduzetnici će biti u boljoj situaciji za otvaranje novih radnih mjesta. Lišane planiraju i izgradnju solarnog polja, što bi također donijelo značajna sredstva za općinski proračun.

Poljoprivreda je identitet prostora Lišana. U tom smislu najveći resurs i prilika je poljoprivredno zemljište Bara koje je u završnoj fazi u kojoj se trebaju finalizirati započeti procesi izgradnje sustava navodnjavanja financiranog iz EU kohezijskog fonda i državnog proračuna. Lokalna braniteljska zadruga „Agro Lišane“ ima koncesiju nad državnim zemljištem na kojem je sustav navodnjavanja blizu realizacije.

Veliko poskupljenje električne energije je imalo veliki utjecaj na rad Općine, amortizacija troškova se pokušala postići gašenjem javne rasvjete kako bi se uštedom kompenziralo drastično poskupljenje. Troškovi električne energije su porasli sa 16.000,00 € godišnje na 37.000,00 € godišnje, što je ogroman udar na proračun. Prvi puta se donijela odluka o volontiranju vijećnika kako bi se stvorile dodatne uštede.

Popis stanovništva unatoč popisnim nelogičnostima je pokazao realno stanje u Općini Lišane. Došlo je do pada broja stanovništva od skoro 10 % što je drastično smanjenje ako uzmemo u obzir mali broj stanovnika Lišana.

Najveće promjene stanja u upravnom području su se dogodile u pogledu prema budućim aktivnostima. Svi projekti o kojima se samo pričalo, sada se nastoje pripremiti kroz dokumentaciju kako bi bili spremni za natječaje i u tom smislu se dogodila najveća promjena i pomak. Dokaz tome su projekti aktivnosti oko vrtića, igrališta, dvorane i sl. gdje je bilo potrebno prvenstveno kvalitetno i pravodobno pripremiti dokumentaciju. Rješavanje imovinsko pravnih odnosa su prioritet. S aspekta upravljačke pozicije podigla se transparentnost općinskog tijela što nije bila praksa ranije. Također, pristupa se jako oprezno financijama zbog ograničenog budžeta, ali važno je za istaknuti da se unatoč krizi nije odustalo od socijalnih mjera i davanja prema stanovništvu i udrugama i poticanju održavanja kulturnih aktivnosti i svih dešavanja unutar općine. Nastoji se i educirati ljude kroz radionice i upoznavanje s mogućnostima koje oni eventualno imaju a za koje im Lišane mogu dati pravodobne informacije i savjetovanje.

Lišane se unatoč ograničenim proračunom bore za realizaciju i ostvarenje planiranih proračunskih stavki i trebale bi se izboriti za implementaciju svih planiranih projekata do kraja mandata. Općinska uprava je stekla određeno iskustvo kroz prijave projekata i sada to iskustvo želi iskoristiti kako bi rezultati u ovom mandatu bili što bliže ostvarenju svih aktivnosti i mjera koje su planirane. Tome pridonosi i stabilno vijeće koje odluke donosi pravovremeno i jednoglasno. Donesen je i proračun za 2023. godinu.

2. IZVJEŠĆE O NAPRETKU U PROVEDBI MJERA

Mjera 1. U sklopu mjere 1. u svrhu unaprjeđenja lokalne prometne povezanosti, povećanja sigurnosti prometna i razvoja prometne mreže, odobrena su sredstva za asfaltiranje i izgradnju nogostupa preko natječaja za izgradnju komunalne infrastrukture za nacionalne manjine od 80.000,00 €. Od Ministarstva regionalnog razvoja je dobiveno 46.000,00 € i 16.000,00 € od Ministarstva graditeljstva i prostornog uređenja, a općina sufinancira projekt sa oko 20.000,00 €. Asfaltiran je put prema crkvi Sv. Ante dužine 180 m u vrijednosti od 12.000,00 €, asfaltira se put prema groblju Sv. Luke u dužini 300 m u vrijednosti 21.150,00 €. Krenula je i obnova puta u naselju Dobropoljci i radovi su u tijeku u vrijednosti od 20.000,00 €. Potpisan je ugovor za izvođenje radova nogostupa dužine 200m u vrijednosti 24.000,00 €.

Javna rasvjeta u gospodarskoj zoni Trolokve je postavljena ali nije puštena u pogon i planira se puštanje u pogon kada dođu prvi investitori i poslovni subjekti.

Planiran je projekt od strane turističke zajednice za postavljanje turističkih tabli za 2023.godinu. Za zamjenu rasvjetnih tijela je napravljen glavni projekt, energetski pregled i sva dokumentacija je sprema na prijavu na HBOR koji je pozitivno ocijenio projekt i očekuje se njegova realizacija u 2023. godini. Planira se zamjena rasvjetnih tijela u 3 naselja. Dosadašnjih 320 rasvjetnih tijela će se povećati na 360.

Za mjeru 1 je u 2022. godini Općina utrošila sredstva u iznosu 41.150,00 €.

Mjera 2. Za provedbu aktivnosti mjere 2. za očuvanje povijesno i kulturno značajnih objekata na području Općine u svrhu razvoja turističkih potencijala i poboljšanja kulturnog života i povećanje trajanja kulturnih dobara, unaprjeđenje turističkih potencijala i očuvanje identiteta planira se napraviti pristupne ceste do lokaliteta na kojima će se uređivati sadržaji. Planira se rješavanje imovinsko-pravnih odnosa i sanacija devastirane škole koja je bila uništena u obrambenom ratu. Plan je da se mjera pokrene do kraja 2023. godine.

Izgradnja vidikovaca Lišane Ostrovičke i Ostrovica planira se pokrenuti u 2023. godini, završena je donacija klupica, stolova i opreme od turističke zajednice ali se njihovo postavljanje planira nakon uređenja vidikovca. Izgradnja garaže vatrogasnog doma je u

fazi gradnje, trenutno se očistio prostor gdje će se graditi montažni objekt i napravljena je priprema podloge.

Za mjeru 2 je u 2022. godini Općina utrošila sredstva u iznosu 4.000,00 €.

Mjera 3. Provedba mjere 3 još nije započeta. U tijeku je izrada projekta i stvaranja idejnog rješenja.

Mjera 4. Provedba mjere 4. u svrhu povećanja sadržaja za djecu i roditelje, unaprjeđenja dosadašnjih igrališta, ulaganje u odgoj i obrazovanje djece je provedena kroz sve planirane aktivnosti i utrošeno je 92.300,00 €. Uređena su 2 igrališta preko natječaja APPRR-a u 100% iznos, a drugo igralište je financirano 90% od strane županije i 10% od strane općine. Mjera je provedena u cijelosti i planira se izgradnja još 2. Izrađen je i projekt za sportsku dvoranu. Završen je idejni projekt za izgradnju vrtića, i projekt je prošao na natječaju te se očekuje početak izgradnje u 2023. godini.

Za mjeru 4 je u 2022. godini Općina utrošila sredstva u iznosu 92.300,00 €.

Mjera 5. Provedba mjere 5 još nije započeta. Planira se urediti info centar u objektu koji je dodijeljen Općini Lišane od strane Hrvatskih cesta, i planira se adaptacija prostora za potrebe zadruga.

Prostor kojeg je do sada koristio DVD, prelaskom DVD-a u novi montažni objekt, zadruga bi preuzela prostor u kojem bi mogla održavati svoje aktivnosti i potreba. Za mjeru 5 je u 2022. godini Općina nije utrošila sredstva.

Mjera 6. Provedba mjere 6 još nije započeta. Planira se osnovati mjesni odbor u svrhu očuvanja općinske imovine i savjeta mladih kako bi se mladi aktivnije uključili u rad Općine Lišane.

Za mjeru 6 je u 2022. godini Općina nije utrošila sredstva.

Mjera 7. Provedba mjere 7. je ostvarena u smislu pripreme projektne dokumentacije, građevinske dozvole i svih potrebnih suglasnosti u svrhu osiguravanja dostupnosti sportsko rekreacijskih sadržaja i poticanja razvoja sporta i rekreacije. Utrošeno je 8.626,00 €. Za vježbalište na otvorenom je osiguran teren ali se čeka natječaj na koji bi se prijavio ovaj projekt. Trenutno ne postoji izvor financiranja za izgradnju i opremanje igrališta s umjetnom travom. Izgradnja društvenog doma Lišane Ostrovičke se pokušala

realizirati kroz prijavu na natječaj, ali na žalost nije prikupljen dovoljan broj bodova, ali dovršen je idejni projekt i sva potrebna dokumentacija pa će se taj projekt pokušati realizirati na neki od budućih natječaja.

Za mjeru 7 je u 2022. godini Općina nije utrošila sredstva.

Mjera 8. Provedba mjere 8 je u izvještajnom razdoblju ostvarena u planiranoj vrijednosti pokazatelja rezultata u 2 od 3 ključnih aktivnosti i uloženo je 8.660,00 € kroz stipendije i sufinanciranje prijevoza učenika. Ukupan iznos naknada je povećan zbog manjeg broja korisnika. Isplaćuju se stipendije za 5 korisnika, u odnosu na prijašnjih 8 ali im je povećan iznos naknada i stipendija. Srednjoškolcima se sufinancira prijevoz, a svakom učeniku se dodjeljuje jednokratna naknada od 66 €.

Za mjeru 8 je u 2022. godini Općina utrošila sredstva u iznosu 8.660,00 €

3. DOPRINOS OSTVARENJU CILJEVA JAVNIH POLITIKA

Iskustva prilikom prijave na same natječaje su jako važna i Lišane su tražile pojašnjenja za svaku neuspjelu prijavu na kojoj nisu prošli kako bi kod budućih prijava bili uspješniji, efikasniji i bolji. Taj način upravljanja će zasigurno donijeti bolje rezultate i povećati izgleda na nadolazećim prijavama projekata. Tu Lišane vide priliku za napredak u ostvarenju ciljeva javnih politika kako bi bili bolji u povlačenju potrebnih sredstava.

Općina se trudi da bude otvorena prema stanovnicima u smislu podrške i pomoći u bilo kojem smislu a najviše u povezivanju s drugim akterima s kojima mogu uspješnije realizirati svoje vlastite ideje. U tom smislu Lišane nastoje biti javni servis svojim stanovnicima i dati im svu moguću podršku i pomoć koliko god je to moguće. Stav Općine Lišane je da zbog cjelokupne situacije, sve projekte koje provodi budu „projekti za budućnost“. Iako Općina nije u mogućnosti financirati sve projekte, nastoji pripremiti projektnu dokumentaciju za svaki kako bi bio spreman za prijavu na odgovarajuće natječaje. Rad Općine je transparentan i otvoren prema javnosti, koja često izražava svoje pohvale ili kritike, ali nekada ne postoji dovoljan feedback od ljudi i na tome bi se trebalo pokušati poraditi kako bi se ljudi uključili u rad Općine koliko god je to moguće i kako bi njihova mišljenja služila boljem donošenju odluka.

Jedinstveni upravni odjel čine načelnik, pročelnik, računovodstvo, administrativna referentica, komunalni redar i odgajateljica. Vijeće čini 7+1 član zbog 8. člana koji zastupa nacionalnu manjinu koja nije uspjela dobiti dovoljan broj glasova za vijeće ali je taj član dio vijeća prema zakonu jer je manjinama zajamčeno jedno mjesto u vijeću. Tako da je prisutna neobična situacija u kojoj vijeće ima parni broj vijećnika. Unatoč tome odluke se donose većinom jednoglasno i dinamika donošenja odluka nije narušena niti tom činjenicom niti političkim sastavom.

Unatoč pozitivnom feedbacku od strane posebno mlađeg stanovništva, oni ne vide pozadinski rad u općini, ali se Lišane nadaju da će to pokazati kroz realizaciju projekata. Stav općine je da potiče zajedništvo i ravnopravnost da bi se postigla konstruktivnost i donošenje ispravnih odluka. Praksa je da se nastoji realizirati projekte koji su trenutno provedivi i realni i to se za sada odrazilo na povećanju kvalitete života stanovništva kroz nekoliko provedenih aktivnosti i mjera. Lišane su mala sredina sa svojim specifičnostima

i posebnostima i stav JUO je da se potiče zajedništvo što je vidljivo i odražava se na stanovnike koji imaju više povjerenja u rad općine. Ističe se sporost u rješavanju birokracije, primjerice rješavanja imovinsko pravnih odnosa, vlasništva i sl. što je velik problem koji utječe na sporost u rješavanju problema. Primjer je katastarska izmjera na području općine koja je provedena ali se i dalje čeka izlaganje kako bi se moglo aktivirati i ozakoniti zemljišta i s njima upravljati na korist svima kroz zalog za kredite ili prijavu na natječaje i sl. Nedostatak kanalizacije je problem koji se mora riješiti kako bi se zadovoljili minimalni kriteriji komunalne infrastrukture. Prioritet je i rješavanje problema vrtića, jer trenutno postoji samo igraonica s 5-satnim programom. Također školska dvorana je potrebna kako bi se podigli sadržaji u općini. Na tome se intenzivno radi.

Bavljenje turizmom i ulaganje u ruralni turizam i poljoprivredu se ističu kao najveće prilike za Općinu Lišane Ostrovičke zbog blizine atraktivnih turističkih središta i značajnog prirodnog krajolika i izlaza na autoput. Obnovljivi izvori energije su također nešto što Lišane vide kao veliki potencijal (solarni paneli i vjetroelektrane). Trenutno se radi jedna kuća za odmor i smatra se da je to smjer u kojem treba ići u turizmu, međutim da bi se to dogodilo trebaju se srediti imovinsko pravni odnosi. Prije svega treba se završiti katastarska izmjera koja je provedena, ali nije završena odnosno nije izvršeno izlaganje. Postoji puno zanimljivih i atraktivnih lokacija koje bi mogle biti iskorištene u turističke svrhe. Komunalna infrastruktura za to je na zadovoljavajućoj razini i dovoljno je pripremljena za ovakvu vrstu investicija.

Kroz mjeru „Unaprjeđenje putničkog prometa i održavanje javnih prometnica“ do sad, u ovom izvještajnom razdoblju radilo se na svim aktivnostima koje su predviđene u provedbenom razdoblju. Time se pridonijelo doprinosu strateškog cilja To je pridonijelo ostvarivanju ciljeva izgradnje otporne infrastrukture i promicanju uključive i održive industrijalizacije i poticanju inovacija.

Mjera „Izgradnja i uređenje društveno značajnih objekata“ u ovom izvještajnom razdoblju pridonosi očuvanju povijesno i kulturno značajnih objekata na području Općine u svrhu

razvoja turističkih potencijala i poboljšanja kulturnog života, povećanje trajanja kulturnih dobara, unaprjeđenje turističkih potencijala i očuvanje identiteta. Time se doprinijelo strateškom cilju izgradnje otporne infrastrukture i promicanja uključive i održive industrijalizacije i poticanja inovacija, te ojačati gradove da budu uključivi, sigurni, otporni i održivi.

Mjera „Izgradnja i održavanje komunalne infrastrukture“ u ovoj mjeri se doprinosi razvoju komunalne infrastrukture za potrebe stanovnika kako bi se pridonijelo strateškom cilju osiguravanja dostupnosti i izgradnju otporne infrastrukture i održivog upravljanja.

Mjera „Briga o djeci“ kroz aktivnosti je započeta u više ključnih točaka koje pridonose ostvarivanju strateških ciljeva sigurnih, otpornih i održivih gradova te otporne infrastrukture kroz povećanje sadržaja za djecu i roditelje, unaprjeđenje dosadašnjih igrališta, ulaganje u odgoj i obrazovanje djece.

Mjera „Gospodarski razvoj“ provodi se kako bi se osiguralo povećanje turističke ponude i mogućnosti za razvoj OPG-a kao poticaj razvoju gospodarstva kako bi se ostvarila svrha osiguravanja održivih obrazaca potrošnje i proizvodnje.

Mjera „Razvoj lokalnog upravljanja“ je obuhvaćena ovom izvještajnom razdoblju za povećanje transparentnosti i uključivanje većeg broja stanovnika u procese donošenja odluka na lokalnoj razini kako bi se ostvario cilj promicanja mira i uključivog društva za održivi razvoj.

Mjera „Unaprjeđenje dostupnosti sportsko-rekreacijskih sadržaja“ konkretnim i izdašnim sredstvima provode se ključne aktivnosti koje doprinose promicanju mirnog i uključivog društva za održivi razvoj i osiguravanje dostupnosti sportsko rekreacijskih sadržaja i poticanje razvoja sporta i rekreacije.

Mjera „Poticaj obrazovanju i unaprjeđenje uvjeta za obrazovanje“ pridonosi podršci obrazovanju mladih i nadarenih s područja Općine da bi se osigurala svrha uključivog i pravednog obrazovanja za sve.